

DIDAKTIKA VÝTVARNÉ VÝCHOVY

Přehled odkazů na studijní materiály k okruhům ke zkoušce z didaktiky VV

Některé lze stáhnout přímo z ISU, jiné ke kopírování v rozmnožovně, další v odkazech na webových stránkách. (Postupně budou elektronizovány i materiály v rozmnožovně)

Smyslem zkoušky z didaktiky je využít všech získaných **znalostí z přednášek a seminářů z VV v průběhu celého studia** a také ze studia jiných předmětů, včetně získaných dovedností z praxe.

Doporučujeme i prostudovat literaturu (např. Výtvarné čarování - Artefiletika pro předškoláky a mladší školáky - Slavík, Slavíková, Hazuková nebo půjčit či zakoupit **knihu: Dívej se, tvoř a povídej! Artefiletika pro předškoláky a mladší školáky, Vladimíra Slavíková a kol., Portál ISBN: 80-7367-322-3, cena cca 260 Kč).**

OKRUHY KE ZKOUŠCE

1. Proměny výchovných a vzdělávacích cílů předmětu kreslení – výtvarná výchova

- *DIDAKTIKA VÝTVARNÉ VÝCHOVY I., Helena Hazuková, Pavel Šamšula, UK Praha 1982, ISBN 80-7066-368-5 s. 22-29. (v ISU/Studijní materiály).*
- *Podrobnější materiál Z historie výtvarného školení, Kavčáková, Maliva (rozmnožovna – studijní materiál č. 6)*
- *Článek "Výtvarka" není běžné vyučování, autor: Šimon Brejcha*
<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/303/-vytvarka-neni-bezne-vyucovani.html/>

2. Výtvarná výchova po roce 1989 – proudy ve výtvarné výchově

- *Artefiletika, Slavík, s. 156-166 (v ISU/Studijní materiály) – stejný materiál i pro otázku č. 4,*
- *Věra Roeselová, Současné směry ve VV (od počátku osmdesátých let), (rozmnožovna materiál č. 15, s. 9-13 a také v ISU/Studijní materiály)*

3. RVP ZV – oblast Umění a kultura, alternativní osnovy VV – inspirace pro ŠVP

- *www.vuppraha.cz (RVP ZV)*
- *dále článek na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/43/pojeti-vytvarne-vychovy-v-ramci-vzdelavaci-oblasti-umeni-a-kultura.html/> (charakteristika tří obsahových domén učiva VV: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků)*
- *Jak tvořit tematický plán a čeho se vyvarovat v článku „Tvorba učebních osnov a realizace vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru na základních školách a gymnáziích“ na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/1282/tvorba-ucebnych-osnov-a-realizace-vzdelavaciho-obsahu-vytvarneho-oboru-na-zakladnich-skolach-a-gymna.html/>*

4. Tvořivost ve výtvarné výchově

- *Artefiletika, Slavík, s. 156-160 (v ISU/Studijní materiály) – stejný materiál i pro otázku č. 2*

- a dále Hazuková, *Tvořivost ve VV – rozmnožovna materiál č. 1 a také v ISU/ Studijní materiály Tvořivost*)

5. Výchova uměním, možnosti zprostředkování výtvarného umění

- *Výtvarné umění a životní prostředí, Hazuková. (rozmnožovna – studijní materiál č. 7 a také v ISU/Studijní materiály Výtvarné umění a životní prostředí ve VV)*
- Terminologie na <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=2003>
- *Jako příklad - metodicky rozpracovaný galerijní program pro 1. stupeň ZŠ, který reflektuje barvu ve vztahu ke konkrétním uměleckým dílům.*
<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/314/barvene-carovani.html/>

6. Dětský výtvarný projev jako přirozený projev výtvarné tvořivosti, typologie kreslířů

- *Výtvarné typy dětí a krize ve výtvarném projevu dospívající mládeže (rozmnožovna materiál č. 5)*
- *Diagnostické možnosti dětského výtvarného projevu, Šamšula, Zícha, Matějček (rozmnožovna materiál č. 2)*
- *Dětský výtvarný projev (periodizace) a krize výtvarného vyjadřování (stručný souhrnný text z přednášek, Novotná) v ISU/Studijní materiály.*

7. Výtvarné vyjadřovací prostředky ve VV na 1. stupni ZŠ

- *Hazuková, Výtvarné čarování, materiál Přehled instrumentů, materiálů a technik pro VV v ISu*
- Terminologie ve VV od J. Vančáta na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/843/k-pojeti-a-terminologii-vytvarneho-oboru.html/>

8. Projektování výuky, struktura hodiny VV, formulace cílů lekce (materiály na ISu)

- *O projektech velmi podrobně na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/334/projekty-ve-vyucovani.html/>*
- *Hazuková, Výtvarné čarování, materiál Přehled cílů z části 2. Náměty A1 až A5, B1 až B4*
- *Hazuková, Úkoly a obsahy ve VV s 19, 20. Úkoly, Obsahy, Náměty, Motivace.*
- *Cíle VV z hlediska dispozic ca jeho 4 dimenze*

9. Hodnocení ve výtvarné výchově, diagnostické možnosti DVP

- *Diagnostické možnosti dětského projevu (Šamšula, Zícha, Matějček) plus doporučená literatura*
- *Co, jak a proč, hodnotíme ve výtvarné výchově*

10. Řady a projekty ve výtvarné výchově

- *O metodických, tematických řadách a projektech pro MŠ, aplikovatelné i pro ZŠ*
<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/629/nova-pojeti-vytvarne-vychovy-plan-a-vytvarne-projekty.html/>
- *Roeselová Věra, Současné směry ve VV (rozmnožovna materiál č. 15)*

PROJEKT NA VYBRANÉ TÉMA (VYCHÁZÍME Z RVP ZV) – součástí hodnocení zkoušky

Struktura:

1. asociace – inspirace pro výběr konkrétních námětů lekcí
2. přípravy na pět lekcí výtvarné výchovy pro vybraný ročník na 1. Stupni ZŠ
– námět, konkrétně formulované cíle jednotlivých aktivit a zvolené formy práce, přidaná hodnota VV
– konkrétní příklady zprostředkování uměleckého díla dětem ve vztahu k námětu nebo cílům lekce (u dvou lekcí minimálně)
3. mezipředmětové vztahy, průřezová témata – konkrétní příklady

Doporučená literatura – velmi doporučujeme prostudovat:

BABYRÁDOVÁ H. Symbol v dětském výtvarném projevu. MU, Brno 1999.

DAVID J., POHNEROVÁ M. Duchovní a smyslová výchova

DVOŘÁKOVÁ, H. Výtvarná výchova na 1. stupni

SLAVÍK J. Od výrazu k dialogu ve výchově. Artefiletika. Praha: Karolinum 1997.

SLAVÍK J. Hodnocení v současné škole. Praha: Portál 1999.

SLAVÍK J. Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefiletiky)

1. díl. Praha: UK 2004.

SLAVÍK J. Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefiletiky) 2. díl.

Praha: UK 2004

SLAVÍK J. SLAVÍKOVÁ V. HAZUKOVÁ H. Výtvarné čarování. Praha: UK 2000

STADLEROVÁ H. Výtvarná výchova v pojetí integrované výuky

ROESELOVÁ V. Techniky ve výtvarné výchově. Praha: Sarah 1996

ROESELOVÁ V. Proudny ve výtvarné výchově. Sarah, Praha 2000

UŽDIL J. Čáry, klikyháky, paňáci a auta: výtvarný projev a psychický život dítěte. Praha SPN 1984

UŽDIL J. Výtvarný projev a výchova, SPN, Praha 1975.

RVP ZV. www.vuppraha.cz

Alternativní osnovy výtvarné výchovy. www.vuppraha.cz

Časopis VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Materiály - rozmnožovna Pdf MU